

१. अथ स्वर्गकाण्डः

आदिदेवाध्यायः ॥ १ ॥

स्वर्गो नाकः सुरावास ऊर्ध्वलोकः फलोदयः ।
सौरिको भोगभूमिः स्त्री दिवि द्यौश्च त्रिविष्टपम् ॥ १ ॥
अमर्त्यभवनं गौश्च त्रिदिवः स्यात्स्वरव्ययम् ।
देवा निलिम्पा मरुतो गीर्वाणा वायुनाः सुराः ॥ २ ॥
आदित्या ऋभवोऽस्वप्ना विवस्वन्तो दिवौकसः ।
आदिदेवा दिविषदो लेखा अदितिर्नन्दनाः ॥ ३ ॥
सुपर्वाणः क्रतुभुजो निर्जरा अमृताशनाः ।
बर्हिर्मुखा विट्पतयस्त्रिदशा हव्ययोनयः ॥ ४ ॥
अमर्त्याश्चाथ न स्त्री स्याद्देवतं देवता स्त्रियाम् ।
त्रय एवादिदेवाः स्युर्ब्रह्मविष्णुमहेश्वराः ॥ ५ ॥
आजानजाः स्वतोदेवाः कर्मदेवास्तु कर्मभिः ।
ब्रह्मा विधाता विश्वात्मा धाता स्रष्टा प्रजापतिः ॥ ६ ॥
हिरण्यगर्भो द्रुहिणो विरिञ्चः कश्चतुर्मुखः ।
पद्मनाभः सुरज्येष्ठश्चिरजीवी सनातनः ॥ ७ ॥
शतानन्दः शतधृतिः स्वयंभूः सर्वतोमुखः ।
परमेष्ठी विश्वरेताः पुरुषो हंसवाहनः ॥ ८ ॥
पद्मभूः प्राणदो वेधा द्रुघणो नाभिजो विधिः ।
वाग्वाणी भारती भाषा गौर्गीर्वाह्मी सरस्वती ॥ ९ ॥
विष्णुर्नारायणो बभ्रुश्चक्रपाणिर्जनार्दनः ।
दैत्यारिः पुण्डरीकाक्षस्त्रिकुट्टिष्ठश्चराः ॥ १० ॥
पीताम्बरो हृषीकेशो विष्वक्सेनश्चतुर्भुजः ।
श्रीवत्सः श्रीपतिः शार्ङ्गो श्रीवत्साङ्कोऽच्युतो हुणः ॥ ११ ॥
वासुदेवः स्वभूश्चक्री वैकुण्ठः पुरुषोत्तमः ।
अरिष्टनेमिरजितः श्रीधरो यज्ञपूरुषः ॥ १२ ॥
मुञ्जकेशी मुररिपुर्गदापाणिर्धोऽक्षजः ।
अनन्तशायी वृन्दाको मुकुन्दो धरणीधरः ॥ १३ ॥
शतानन्दः शतावर्तो युगावर्तः सुरोत्तमः ।
कालकुन्धो रन्तिदेवः केशवो गरुडध्वजः ॥ १४ ॥
पद्मनाभो विश्वरूपः कृष्णो हरिरसंपुषः ।
कैटभारिर्ब्रह्मनाभो गोविन्दो मधुसूदनः ॥ १५ ॥
आचारा वैष्णवी सूक्ष्मा लक्ष्मीः पुष्टिर्निरञ्जना ।

आदिदेवाध्यायः १]

स्वर्गकाण्डः १.

३

जीवनी मोहनी माया नवैता विष्णुशक्तयः ॥ १६ ॥
कौस्तुभोऽस्य मणिलक्ष्म श्रीवत्सो नन्दकस्त्वसिः ।
चापः शार्ङ्ग पाञ्चजन्यः शङ्खश्चक्रं मुदर्शनम् ॥ १७ ॥
कौमोदकी गदाऽथास्य मत्स्याद्यैः समनामकाः ।
अवतारा नृसिंहस्तु हिरण्यकशिपुद्विषन् ॥ १८ ॥
उपेन्द्र इन्द्रावरजो वामनो बलिकण्टकः ।
आदित्यो द्विपदस्तार्क्ष्यस्त्रिविक्रम उरुकमः ॥ १९ ॥
विष्णुश्च जामदग्न्यस्तु रामो दाशरथिः पुनः ।
राघवो जानकीकान्तो रामो रावणसूदनः ॥ २० ॥
दूषणारिः खरारिश्च कुम्भकर्णारिरेव च ।
राक्षसघ्नः सुखकरः कौसल्यानन्दवर्धनः ॥ २१ ॥
पार्थिवेन्द्रो धनुष्पाणिर्बलिर्दशरथात्मजः ।
रामः संकर्षणः पौरो बलदेवो हलायुधः ॥ २२ ॥
बलभद्रः प्रलम्बारिः कालिन्दीकर्षणो हली ।
तालाङ्को रेवतीकान्तः सात्त्वतो मुसली बली ॥ २३ ॥
भद्राङ्गो भद्रवदनः कामपालः सितासितः ।
बलो नीलाम्बरश्चाथ तस्य संवर्तकं हलम् ॥ २४ ॥
सौनन्दमस्य मुसलं कृष्णो दामोदरोऽद्रिधृत् ।
दाशार्हो नरकारातिर्वनमाली गदाग्रजः ॥ २५ ॥
शैनिः कंसरिपुः शौरिः सारथिस्तस्य दारुकः ।
वसुदेवोऽस्य जनको दुन्दुरानकदुन्दुभिः ॥ २६ ॥
प्रद्युम्नो मन्मथः कामो मारो मनसिजः स्मरः ।
कन्दर्पो दर्पकोऽनङ्गो मीनाङ्को मकरध्वजः ॥ २७ ॥
पुष्पधन्वा रतिपतिः शंबरारिरनन्यजः ।
शूर्पकारिर्मधुसखः पञ्चेषुर्विषमायुधः ॥ २८ ॥
बन्धुर्वामो जराभीरुर्हृच्छयो मधुसारथिः ।
ब्रह्मसूरनिरुद्धः स्याद्दृश्यकेतुरुषापतिः ॥ २९ ॥
अथान्ये ह्यवताराः स्युर्नरनारायणावृषी ।
अश्वो ह्यशिराः शेषः कपिलो व्यास इत्यपि ॥ ३० ॥
दत्तात्रेयश्च कल्की च बुद्धश्चेत्येवमादयः ।
कपिलस्तु महाविष्णुर्व्यासः सत्यवतीसुतः ॥ ३१ ॥
पाराशर्यो द्वैपायनः कृष्णद्वैपायनोऽपि च ।
बुद्धस्तु श्रीघनः शास्ता बोधिसत्त्वो विनायकः ॥ ३२ ॥

समन्तभद्रः सर्वज्ञो मारजिल्लोकजिज्जिनः ।
 षडभिज्ञो दशबलो धर्मराजस्तथागतः ॥ ३३ ॥
 मुनीन्द्रः सुगतः शाक्यो मुनिरद्वयवाद्यपि ।
 शाक्यसिंहस्तु सर्वार्थसिद्धः शौद्धोदनिर्गुरुः ॥ ३४ ॥
 गौतमश्चार्कबन्धुश्च जिनस्त्वहंस्त्रिकालदृक् ।
 अष्टकर्मपरिभ्रष्टो वीतरागश्च केवली ॥ ३५ ॥
 लक्ष्मीः पद्मालया शक्तिर्मा क्षीरोदमुतेन्दिरा ।
 रमाब्धिजा भार्गवी च स्त्रीलिङ्गाश्चाभुजाह्वयाः ॥ ३६ ॥
 गरुडः काश्यपसुतो गरुत्मानुरगाशनः ।
 सुपर्णातनयस्तादुर्यो वैनतेयो महेन्द्रजित् ॥ ३७ ॥
 पन्नगारिर्विष्णुरथः सुपर्णो विहगाधिपः ।
 महेश्वरः पशुपतिः श्रीकण्ठः पांसुचन्दनः ॥ ३८ ॥
 शङ्करो गिरिशो रुद्रो गिरीशः शशिभूषणः ।
 महेश्वरश्चन्द्रमौलिः पिनाकी शशिशेखरः ॥ ३९ ॥
 कपर्दी धूर्जटिः शर्वः कपाली नीललोहितः ।
 ईश ईश्वर ईशानो भर्गो मृत्युञ्जयो मृडः ॥ ४० ॥
 व्योमकेशो महादेवः प्रमथाधिपतिः शिवः ।
 शूली दक्षाध्वरारातिः कामारिः परमेश्वरः ॥ ४१ ॥
 कृत्तिवासा अहिर्बुध्न्यो नीलम्रीवस्त्रिलोचनः ।
 गङ्गाधरो विरूपाक्षो वामदेवो वृषध्वजः ॥ ४२ ॥
 भूतेशः खण्डपरशुः स्थाणुरन्धकसूदनः ।
 भगनेत्रान्तको भीमस्त्रिपुरारिर्हंगायुधः ॥ ४३ ॥
 कटाटङ्को जटाटीरो जटाभाटो महानटः ।
 मिण्डीकान्तो रेरिहाणः सर्वज्ञो नन्दिवर्धनः ॥ ४४ ॥
 स्थालो डिण्डीश उड्डीशः कण्ठेकालो महाव्रतः ।
 कृतानुरेता जोटिङ्गः कङ्कटीक उमापतिः ॥ ४५ ॥
 खट्वाङ्गी मन्दरमणिरुलन्दो वृषवाहनः ।
 उग्रः कटप्रदिग्वासा भाण्डः षाण्डोऽकुतश्चनः ॥ ४६ ॥
 बहुरूपोऽर्धमकुटो दशबाहुर्दशाव्ययः ।
 ज्ञानं वैराग्यमैश्वर्यं तपः सत्यं क्षमा धृतिः ॥ ४७ ॥
 स्रष्टृत्वमात्मसम्बन्धोऽप्यधिष्ठातृत्वमित्यपि ।
 अव्ययानि दशैतानि शम्भोरव्ययमस्त्रियाम् ॥ ४८ ॥
 वामा ज्येष्ठा शिवा रौद्री चित्तोन्मादकरी सुखा ।
 काली कलेवरा भूतदमनी चेशशक्तयः ॥ ४९ ॥

कपर्दोऽस्य जटाजूटः खट्वाङ्गोऽस्य सुखङ्घुणः ।
 पिनाकोऽजगधं युग्यमजगावमजीगवम् ॥ ५० ॥
 प्रमथाः स्युः पारिषदा नन्दी स्यान्नन्दिकेश्वरः ।
 अथ कूर्माण्डकः केलिकिलो गणपतिप्रियः ॥ ५१ ॥
 भृङ्गरीटः पुनर्भृङ्गी चर्मा भृङ्गिरिटिः शला ।
 वृषाणो लूनदोर्बाणो भेलुकस्तु कृतालकः ॥ ५२ ॥
 वीरभद्रस्तु देवाजो विघ्नेशस्तु विनायकः ।
 लम्बोदरो हस्तिराज एकदन्तो गजाननः ॥ ५३ ॥
 द्वैमातुरः परशुभृदाखुयानो गणाधिपः ।
 कुमारः शरजः स्कन्दस्तारकारिरुमासुतः ॥ ५४ ॥
 महासेनो महातेजाः शक्तिपाणिर्गुहोऽग्निभूः ।
 वैजयन्तः सिद्धसेनः सेनानीः शिखिवाहनः ॥ ५५ ॥
 स्वामी गाङ्गेयगौरेयब्रह्मचारिमहौजसः ।
 षाण्मातुरः कार्तिकेयो ब्रह्मगर्भः षडाननः ॥ ५६ ॥
 सुब्रह्मण्यो नीलदंष्ट्रः क्रौञ्चारिः कुक्कुटध्वजः ।
 अस्य शाखो विशाखश्च नैगमेषश्च पृष्ठजाः ॥ ५७ ॥
 उमा मेनात्मजा रौद्री रुद्राणी सर्वमङ्गला ।
 आर्याऽद्रिजा महादेवी शर्वाणी पार्वती शिवा ॥ ५८ ॥
 भ्रामरी रेवती षष्ठी गौतमी बाभ्रवी सती ।
 अपर्णाऽपरुजा जारी शण्डिली वारुणी हिमा ॥ ५९ ॥
 बर्हिध्वजा शतमुखी योगिनी परमेष्ठिनी ।
 सुनन्दा नन्दिनी नन्दा नन्दयन्ती कपालिनी ॥ ६० ॥
 कालरात्री महारात्री रक्तदन्त्येकपाटला ।
 एकपर्णा भद्रकाली महाकाली करालिका ॥ ६१ ॥
 दुर्गा कात्यायनी चण्डी कैटभी सिंहवाहना ।
 यमेन्द्रकृष्णमैनाकरामाणां भगिनी स्वसा ॥ ६२ ॥
 विन्ध्यमन्दरकान्तारमलयेभ्यश्च वासिनी ।
 चर्ममुण्डा तु चामुण्डा चर्चा मार्जारकर्णिका ॥ ६३ ॥
 कर्णमोटी महाचण्डी महागन्धा कपालिनी ।
 ब्राह्मी माहेश्वरी चैन्द्री वाराही नारसिंहयपि ॥ ६४ ॥
 कौमारी वैष्णवी चेति ता एताः सप्त मातारः ॥ ६४ ॥

इति भगवता यादवप्रकाशेन विरजितायां वैजयन्तां

स्वर्गकाण्डे आदिदेवाध्यायः ॥ १ ॥